

§7. Phép trừ hai số nguyên

73. Tính : $5 - 8$; $4 - (-3)$; $(-6) - 7$; $(-9) - (-8)$.

74. $0 - (-9) = ?$; $(-8) - 0 = ?$; $(-7) - (-7) = ?$

75. Điền số thích hợp vào ô trống :

a	27		0	
-a		12		$-(-5)$

76. *Đố*: Dùng các số 3, 7 và dấu các phép toán "+", "−" điền vào các ô trống trong bảng dưới để được bảng tính đúng. Ở mỗi dòng hoặc mỗi cột, mỗi số hoặc phép tính chỉ được dùng một lần.

2	$\times$				=	-1
$\times$						
		4	$\times$		=	19
			$\times$			
				1	=	-3
=		=		=		
11		31		5		

77. Biểu diễn các hiệu sau thành dạng tổng :
- a) $(-28) - (-32)$;   b) $50 - (-21)$;   c) $(-45) - 30$;
 d) $x - 80$;   e) $7 - a$;   g) $(-25) - (-a)$.
78. Tính :
- a) $10 - (-3)$;   b) $12 - (-14)$;   c) $(-21) - (-19)$;
 d) $(-18) - 28$;   e) $13 - 30$;   g) $9 - (-9)$.
79. Tìm khoảng cách giữa hai điểm a, b trên trực số ($a, b \in \mathbb{Z}$) nếu :
- a) $a = 2, b = 8$;   b) $a = -3, b = -5$;
 c) $a = -1, b = 6$;   d) $a = 5, b = -2$.
80. *Đố vui* : Trong dây các số tự nhiên viết liên tiếp từ 1 đến 9 hoặc ngược lại từ 9 đến 1 ta có thể điền xen vào các dấu "+" hoặc "−" để được tổng là 100 hoặc −100. Chẳng hạn :
- a) $-1 - 23 + 4 - 56 - 7 - 8 - 9 = -100$
 b) $98 - 7 + 6 + 5 - 4 + 3 - 2 + 1 = 100$.

Hãy tìm thêm (càng nhiều càng tốt) các tổng khác tương tự.

Chú ý : Nên dùng máy tính bỏ túi để tính cho nhanh.

Bài tập bổ sung

- 7.1. Tìm x, biết : a) $x + 13 = 32 - 76$;
b) $(-15) + x = (-14) - (-57)$.
- 7.2. Một nhà kinh doanh năm đầu tiên lãi 23 triệu đồng, năm thứ hai lỗ 40 triệu đồng, năm thứ ba lãi 63 triệu đồng. Hỏi số vốn của nhà kinh doanh tăng bao nhiêu triệu đồng sau hai năm kinh doanh ? Sau ba năm kinh doanh ?
- 7.3. Thực hiện các phép tính : $(-476) - 53$, ta được :
(A) (-1006) ;   (B) 1006 ;   (C) (-529) ;   (D) (-423) .

Luyện tập

81. Tính :
a) $8 - (3 - 7)$;   b) $(-5) - (9 - 12)$.
82. Thay phép trừ bằng phép cộng với số đổi rồi tính kết quả :
a) $7 - (-9) - 3$;   b) $(-3) + 8 - 11$.
83. Điền số thích hợp vào ô trống :

a	-1	-7	5	0
b	8	-2	7	13
a - b				

84. Tìm số nguyên x, biết :
a) $3 + x = 7$;   b) $x + 5 = 0$;   c) $x + 9 = 2$.

85. *Toán vui* : Ba bạn Thành, Chánh, Tín tranh luận với nhau :

Thành bảo có thể tìm được hai số nguyên mà hiệu của chúng lớn hơn cả số bị trừ và số trừ ; Chánh bảo rằng không thể tìm được ; Tín bảo rằng không chỉ tìm được hai số nguyên như vậy mà còn tìm được hai số nguyên mà hiệu của chúng lớn hơn số bị trừ nhưng nhỏ hơn số trừ.

Bạn đồng ý với ý kiến của ai ? Vì sao (cho ví dụ) ?

86. Cho : $x = -98$, $a = 61$, $m = -25$.

Tính giá trị các biểu thức sau :

a) $x + 8 - x - 22$;

b) $-x - a + 12 + a$;

c) $a - m + 7 - 8 + m$;

d) $m - 24 - x + 24 + x$.

87. Có thể kết luận gì về dấu của số nguyên $x \neq 0$, nếu biết :

a) $x + |x| = 0$?

b) $x - |x| = 0$?

88. Ông Năm nợ 150 nghìn đồng và hôm nay ông đã trả được (giảm nợ được) 100 nghìn đồng. Hỏi ông Năm còn nợ bao nhiêu ? Hãy viết phép tính và tìm kết quả.

Bài tập bổ sung

7.4. a) Điền số thích hợp vào ô trống

x	-134	-27	18	0
y	64	53	-7	16
$x - y$				
$y - x$				

b) Em có nhận xét gì từ kết quả của hai dòng cuối ?